

**Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit
Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat**
Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napaattooq, Naleraq, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Vivian Motzfeldt, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu Jeremiassen, Atassut

UKA2021-mi ulloq 6. oktober siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Inatsisissatut siunnersuut una aqutigalugu kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaasa naatsorsuutaasalu allanngortinneqarnissaat Naalakkersuisut kissaatigaat. Allanguinikkut siunertarineqarpoq missingersuutit inissisimanerannik naatsorsueriaatsip allanngortinneqarnissaa, tassungalu ilanngullugu pisortat aningaasartuutaasa qaffariarnissaannik killilersimaarinninnissaq, akiitsunik isumakkeerinninnissamut kommuninut ataasiartumik akuersissuteqarneq aammalu pisortat ataatsimoorlutik qarasaasiaat pillugit malittarisassanik erseqqissaaneq. Tamatuma saniatigut siuliani allassimasut kingunerisaannik arlalinnik iluarsiiisuteqartoqarpoq.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut siullermeerinninnermi partiinit tamanit akuersaartumik pissuseqarfigineqarpoq. Missingersuutit inissisimanerannik naatsorsueriaaseq tassungalu atatillugu innuttaasunut inuiaqatigiinnullu kingunerisassat oqallinnermi immikkut sammineqarput. Taamatutaaq akileraarutininik qaffaanerit kiisalu aserfallatsaaliinnermut iluarsaanermullu aningaasartuutit oqallinnermi sammineqarput.

Tusarniaanermut akissutit

Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarput, tamannalu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinnermut piumasaqaataanut naapertuuppoq.

Inatsisissatut siunnersuutaqaartoq ulloq 8. januar 2021-mi akissuteqarnissamut piffissaliullugu ulloq 8. december 2020-mi tusarniaassutigineqarsimasoq ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Piffissaq tusarniaaviusoq ataatsimiititaliamit naapertuuttut isigineqarpoq. Tusarniaanermut piffissaliunneqartup qaangiunnerani inatsisissatut siunnersuut maannatut iluseqalersillugu naleqqussarneqarsimavoq aammalu ulloq 7. juni 2021-imit 2. juli 2021-mut tusarniutigeqqinneqarsimalluni. Piffissaq tusarniaaviusoq taanna ataatsimiititaliamit naammattut aamma isigineqarpoq.

Tusarniaanermut allakkiaq naapertorlugu tusarniaanermi siullermi uku tusarniaavigineqarput: Namminersorlutik Oqartussani Naalakkersuisoqarfiit tamarmik, kommunit tamarmik, Sulisitsisut, SIK aamma NUSUKA.

Tusarniaanermut allakkiaq naapertorlugu aappasaanik tusarniaanermi uku tusarniaavigineqarput:

Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia, Sulisitsisut, S.I.K., EY, BDO, Deloitte, Grønlands Revisionskontor, Nunatsinni Advokatit /Grønlandske Advokater aammalu Namminersorlutik Oqartussani Naalakkersuisoqarfiit tamarmik.

Tusarniaanernili marluusuni tusarniaaffigineqartut assigiissimasut tusarniaanermut allakkiami piffimmi allami allassimasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Siunnersuutip immikkoortui ataasiakkaat ataatsimiititaliap immikkoortumi matumani sammissavai pisariaqarfiatigullu oqaaseqarfigisarlugit. Taamatutaaq siullermeerinninnermi oqallisigineqartut ataatsimiititaliamit sammineqassapput.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aallarniutigalugu oqaaseqaatai:

Inatsisissatut siunnersuummut matumunnga Naalakkersuisut tunngavilersuutaat

nalinginnaasumik nassuiaatini allassimasut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit aallarniutigalugu maluginiarneqarput. Kalaallit Nunaanni akinut akissarsianullu agguaqatigiissillugu iluarsissuteqareernermi naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutaasa sunniutaarukkiartornerat eqqarsaatigalugu pisortat oqartussaasut ukiuni aggersuni akisussaassuseqarnermik takutitsisariaqarnerat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isumaqataaffigineqarpoq. Tamattutaaq innuttaasut amerlanerusut innuttaasunit inuussutissarsiorsinnaassuseqartunit pilersorneqartussaanerata nunatsinni unammilligassaavoq. Tamatuma ilaatut pisortat aningaasartuutaasa BNP-mut ilaasut Naalakkersuisunit ikilisarniarneqartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Pisortani ingerlatsinerup eqaannerulernerata ingerlatsinermi sulisunik pisariaqartitsineq piffissap ingerlanerani annikinnerulersissagaa Naalakkersuisut oqaatigaat. Naalakkersuisut ilanngullugu oqaatigaat pisariaqartitsinerup annikinnerulerneratigut sulisussanik piginnaaneqarluartunik namminersortut pissarsinissamut periarfissaat pitsaanerulersinneqassasut. Tamatumani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq imaanngimmat pisortani sulisut piginnaasaat aammalu namminersortut pissarsiarerusutaat imminnut naapertuuttut. Tamanna pillugu Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit nalunaarusiamini "*Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera, Ukiaq 2021*" (quppernerit 30-32) oqaatigaat sulisussaqaarniarnermik ajornartorsiutip iliuuseqarfigineqarnissaa qitiusoq. Tamanna ilaatigut iluarsaaqqinnikkut, tassungalu ilanngullugu ilinniartitaanikkut.

Missingersuutit inissisimanerat:

Kommunini Namminersorlutillu Oqartussani missingersuutit inissisimanerannik naatsorsueriaaseq inatsisissatut siunnersuummi matumani allannguutit pingaarnert ilagaat. Missingersuutit inissisimanerannik naatsorsueriaatsip naapertuutinnginnera pissutigalugu missingersuutit oqimaaqatigiinnissaannik imaluunniit sinneqartoorfiunissaannik piunasaqaat pillugu aalajangersakkat UKA 2018-imili atorunnaarsikkallarneqarsimasut ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Siunnersuut una aqutigalugu piunasaqaatip iluarsissuteqartillugu atuutilerseqqinneqarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat. Tamatumani piunasaqaat taanna pillugu immikkoortut pingaarutillit tallimat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit tikikkumaneqarput:

1. Missingersuutit oqimaaqatigiinnissaannik sinneqartoorfiunissaannilluunniit piunasaqaat nutaaq § 2 naapertorlugu piffissamut ukiunik sisamanik sivilissuseqartumut, tassalu ukiumut missingersuusiorfiusumut/aningaasanut inatsiseqarfiusumut aggersumut tamatumalu kingorna ukiunut missingersuusiorfiusunut pingasunut, naatsorsorneqassaaq. Aningaasanut inatsiseqarfiusumut aggersumut aammalu tamatuma kingorna ukiunut missingersuusiorfiusunut **kiisalu** ukiut siuliinut naatsorsuusiorfiusunut pingasunut naatsorsuusiorfiusunut piunasaqaat immikkoortumut kingullertut taasamut tunngatillugu atorunnaarmat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Taamaalillunilu maanna aalajangersagaasuni naatsorsuutitut

tunngasumik piumasagaatit atorunnaarput missingersuutillu qitiutinneqalerlutik.

2. Namminersorlutik Oqartussat kiisalu kommunit aningaasartuutaasa killilersimaarneqarnissaannut piumasagaatinik nutaanik atuutsitsisoqalerpoq. Piumasagaatip ilaata maanna atuuttup (atorunnaarsinneqartup) kingunerisaanik kommunimi imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani aningaasartuutit ukiumi ataatsimi annerpaamik 1,5 %-imik ukiullu sisamat ingerlaneranni katillugit annerpaamik 2,0 %-mik qaffassinnaasut, tamanna inatsisissatut siunnersuut una aqquutigalugu ukiumi ataatsimi 1,0 %-imik ukiullu sisamat ingerlaneranni katillugit 2,0 %-imik qaffassinnaasunngorlugu appartinneqassaaq. Taamatuttaaq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq tamanna ingerlatsinermut aningaasaliissutinut taamaallaat atuussimagaluarluni inatsisissatut siunnersuut una aqquutigalugu aamma tapiissutitut aningaasaliissutinut sanaartormullu aningaasaliissutinut atuutsinneqalerlat, taamaattorli § 2, imm. 3-7-imi ilaatinneqanngitsutut taanertut minillugit.
3. Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat aningaasartuutaasa killilersimaarneqarnissaat siunertaralugu maleruagassamik atuutsitsilernissaq inatsisissatut siunnersuut una aqquutigalugu Naalakkersuisut siunnersuutigaa (imm. 4-7).

Maleruagassat taakku pillugit inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini ima allassimammat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq:

”Inerneraa, malittarisassat allanut naleqqiullugit annikitsortai ilanngunnagit nalilersuinernik tunngaveqarlutik suliarineqarsimanerat, taakku allaassutsinik assigiinngitsunik suliasaqarfinni tamani immikkoortuni atuussinnaasunik eqqarsaatigineqanngillat. Assersuutigalugu innuttaasut amerliartornerisa imaluunniit innuttaasut ikiliartornerisa akornanni malittarisassanut atatillugu kommunimut imaluunniit kommunimit nuuttut, innuttaasut sulisinnaasutut imaluunniit sulisinnaanngitsutut ukiullit pineqarnersut immikkoortinneqarsinnaanngillat” (qupperneq 8)

Innuttaasut pisortanit tunniuttakkanik pisariaqartitsisuunerusut (assersuutigalugu meeqqat/inuusuttut atuartussat) kommunimut nuuppata imaluunniit innuttaasut inuussutissarsiorsinnaasut kommunimit nuuppata tamanna kommuninut kinguneqassaaq. Assersuummi kingullertut taaneqartumi innuttaasunut atugarissaarnissamut tunniuttakkanik pisariaqartitsisunut akiliisussanik kommuni inuussutissarsiorsinnaasunik ikinnerusunik innutaqalersinnaavoq (tak. pilersugassat pilersuisinnaasunut naleqqiullugit nalinginnaasumik nassuiaatini allassimasut). Taamaattumillu naatsorsueriaatsit ingerlaavartumik ineriartortinneqarnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq. Taamaaliornikkut kommunit aningaasartuutaasa qaffakkiartornerat

pitsaanerpaamik killilersimaarneqarsinnaavoq.

4. Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat ingerlatsinermut nuussinernullu aningaasartuutaat pillugit missingersuutitut piumasaqaat pillugu aalajangersagaq atorunnaarsinneqarallartoq inatsisissatut siunnersuutikkut matumuunakkut peerneqarpoq. Inatsimmi atuuttumi aningaasartuutit taamaattut ukiut sisamat ingerlaneranni isertitat tamarmiusut annerpaamik 93 %-erisinnaavaat. Taarsiullugu aserfallatsaaliinermut ingerlaavartumillu iluarsaanermut aningaasanut inatsisikkut aningaasanik ingerlaavartumik immikkoortitsisarnissaq nalunaarutikkut Naalakkersuisunit aalajangerneqarsinnaasoq Naalakkersuisunit siunnersuutigineqarpoq. Taamatuttaaq naatsorsuinermit tunngaviit qanoq ittut aningaasat taakku naatsorsorneqarneranni tunngavigineqassanersut Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsinnaavoq. Siuliani allassimasut kommunitut atuutinngitsut ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Tamatuma ingerlanera pillugu ingerlaavartumik ilisimatinneqartarnissaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Assersuutigalugu inissiatinik aserfallatsaaliinikkut kinguaattooruteqarnermik ajornartorsiutip tamarmiusup piginnaatitsissutikkut aaqinneqannginneranik Naalakkersuisut oqarnerat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq.
5. Aningaasaliinernut aningaasartuutit, inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kingunerisassanik naliliinermi aningaasaliineq ataatsimut isigalugu iluanaarutaassasoq nalilerneqarpat, § 2, imm. 2 naapertorlugu aningaasartuutitut ilanngutinngitsoorneqarsinnaasut Naalakkersuisut siunnersuutigaat. Siunnersuut taanna assersuutigalugu ineqarnermut tunngasuni ungasissumut isigaluni pilersaarummik ilaqartinneqarpat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit tikilluaqquneqarpoq. Taamatuttaaq suliniut aningaasanut inatsisikkut imaluunniit ilassutitut aningaasaliissuteqarnikkut Inatsisartunit akuerineqassaaq. Tamatumani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunut eqqaasitsissutigiumaneqarpoq aningaasanut inatsit tassaamat nunatta aningaasaataanik Inatsisartut ataatsimoortumik pingaarnersiullutik tulleriarinerat. Ilassutitut aningaasaliissutit (oqaasertaliussat nutaat aamma ilanngullugit) pissutsinut aningaasanut inatsisip akuerineqarnerani siumut naatsorsuutigineqarsinnaasimannngitsunut taamaallaat atugassiaapput. Taamaattumillu inatsisissatut siunnersuut una naapertorlugu sanaartornissamik pilersaarutininik aningaasalersuineq Inatsisartut ataatsimiinnerminni akuersissuteqarnerisigut annermik pisariaqarpoq.

Sanaartugassanut iluarsagassanullu aningaasaateqarfii:

Namminersornerullutik Oqartussat assigalugit sanaartugassanut iluarsagassanullu

anigaasaateqarfinnik pilersitsinissamut periarfissaqarnissamik kissaat kommuninit saqqummiunneqarsimasoq inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini paasissutissiissutigineqarpoq. Tusarniaanermulli akissutit malillugit aqqissuussaanaera kommunit tungaanit nalornissutigineqarsorinarpoq. Tamatumani Anigaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqassaaq sanaartugassanut iluarsagassanullu anigaasaateqarfissat pillugit sulineq aallartilluaqqullugu kommunit Naalakkersuisunit qanimut suleqatigineqassasut.

Kommunit naatsorsuutininik saqqummiussisarnerat:

Naatsorsuutit anigaasaqarnermut ataatsimiititaliamit kommunalbestyrelsimut tunniunneqarneranni kukkunerisuiusup oqaaseqaataasa naatsorsuutitut ilanngullugit tunniunneqartarnissaat inatsisissatut siunnersuut una aqqutigalugu Naalakkersuisut kissaatigaat. Immikkoortoq taanna kommunit tusarniaanermut akissutiminni oqaaseqarfiginngilaat, taamaattumillu kommunit kissaataannut naapertuuttutut isigineqarpoq. Tassunga Anigaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Akiligassanik kinguaattoorutininik naatsorsuutitigut nalikilliliineq:

Kommunit pisassarisaasa akilerneqanngitsut nalikilliliissutiginerisigut kommunit namminneq anigaasaatiminnik iluarsisssuteqarsinnaanerannut akuersisssuteqarnissamut piginnaatinneqarnissartik inatsisissatut siunnersuutikkut matumuunakkut Naalakkersuisut kissaatigaat. Taamaaliornikkut innuttaasut kinguaattoorutiminnik akiliisussaajunnaarsinneqarnerannik aammalu pisortat oqartussaasut taakkuninnga akiliisitsiniartussaajunnaarsinneqarnerannik isumaqannginnerarlugu tusarniaanermut akissutini Naalakkersuisunillu oqaatigineqartoq Anigaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq.

Pisortani ataatsimoorluni qarasaasiaqarneq:

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat qarasaasiaqarnerminni suut atussaneraat kiisalu atuineq sutigut killilerneqarsinnaanersoq inatsisissatut siunnersuut una aqqutigalugu Naalakkersuisunit erseqqissarumaneqarpoq. Kiisalu atuutilersitsinerup nalunaarutikkut pinnani allatigut pisinnaanera Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq. Tassunga Anigaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Akileraarutininik qaffaanerit:

Akileraarutininik qaffaasinnaanermik apeqqut inatsisissatut siunnersuummik matuminnga siullermeerinninnermi saqqummiunneqarpoq. Akileraartarnermut tunngasunik Naalakkersuisut isummerfiginninnissaat akileraartarnikkut aqqissuussinissamut ilanngunneqarumaartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tamatuminnga ingerlatsinerumut akuutinneqarnissani ataatsimiititaliap qilanaaraa.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Inatsisissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allaaserineqarput. Pisortat aningaasartuutaasa (kommunit taamatullu Namminersorlutik Oqartussat) qaffariarnerannut, innuttaasut ineriartorneranni iluarsiiisutissat ilanngullugit, naatsorsueriaatsit arlallit Naalakkersuisunit taasaqarfigineqarput. Taamatuttaaq qaffariaatinut piumasaqaatit pisortanit qanoq atorneqarsinnaanersut assersuusiortfigineqarpoq. Naatsorsueriaatsinut tunngatillugu nalinginnaasumik nassuiaatit matumani innersuussutigineqarput. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut allapput pisassat akilerneqarsinnaanngitsut nalikilliliissutiginnissaannut kommunit tamarmik akuersissummik piniarpata kommunit nammineerlutik aningaasaataat tamarmiusut 400 mio. kr.-it tikillugit ikileriassasut. Naatsorsuineq taanna Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit tutsuigineqarpoq.

Siunnersuutilli innuttaasunut kinguneqanninnissaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akerlilerneqassaaq. Aningaasaqarnek pitsaasoq inuiaqatigiinnut iluaqutaassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigigaluaraa missingertuutit inissisimanerat pillugu siuliani immikkoortoq naapertorlugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq kommunini innuttanut atugarissaarnikkut kinguneqarsinnaasoq. Tamanna tusarniaanermut akissuteqaamminni kommunit aamma oqaatigaat. Avannaataa Kommunianut Naalakkersuisut ima akipput:

”Killissat nutaat pisortat ingerlataqarfiini immikkoortortani tamani aningaasartuutininik tulleriiaarinissaq pillugu piumasaqaateqartut Naalakkersuisut eqqumaffigaat. Pisortat ingerlataqarfiinik allannortitsinissaq sakkortuumik tulleriiaarinertaqannngitsumik pinaviannngilaq, tamatuma soorlu ilaatigut kingunerissavaa suliassaqaarfii ilaanni sipaartoqartarnissaa, suliassaqaarfii allat aningaasanik amerlanernik aningasaliiffigineqassappata. Naggataatigut tulleriiaarinernut akisussaaffik soorunami politikeriniippoq, massa pisortat ingerlataqarfiini tamani apeqqutigineqartussaasoq, aningaasartuutit sorliit pisariaqarpat aamma sorliit sipaarneqarsinnaappat. Suleqatigiiffiit amerlasuut ukiuni aggersuni allannguutit piorsarsimassutsikkut allannornertut misigissagaat ilimanarpoq.”

Tamanna Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit ima paasineqarpoq minnerunngitsumik kommunini atugarissaarneq eqqarsaatigalugu pingaarnersiukkanik allannortiterisoqarsinnaasoq Naalakkersuisunit ilisimaneqartoq.

Inatsisissatut siunnersuummi matumani allannguutinik pisortat siunissami ingerlatsinerat aningaasartuutit qaffannerannik nassataqartussatut Naalakkersuisunit oqaatigineqannngilaq. Tunngavissatut pigineqartut tunngavigalugit allatut naliliinissamat ataatsimiititaliaq pissutissaqannngilaq. Apeqqut taanna Naalakkersuisunit sukumiisumik misissorneqarsimasoq

aammalu allaffissornerup annertunerulerneratigut aningaasatigut kinguneqassanngitsoq ataatsimiititaliamit aamma tutsuigineqarpoq. Naatsorsuutiginnngisamik siunnersuut allaffissornermut annertunerusumik aningaasartuuteqarnermik nassataqassagaluarpat aningaasartuutit taakku aningaasaliissutaareersut iluanni akilerneqartariaqassapput, taamaattoqarpallu suliniutinik allanik pingaannginnerusunngortitsisoqartariaqassalluni.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Naalakkersuisunit allannguutissatut siunnersuutigineqartut ilanngullugit siunnersuut akuerineqassasoq **ataatsimiititaliap isumaqatigiittup** inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Jens Napaattooq
Siulittaasoq

Erik Jensen
Siulittaasup tullia

Agathe Fontain

Vivian Motzfeldt

Hans Aronsen

Jens-Frederik Nielsen

Aqqalu Jeremiassen